

Šeštadienį, spalio 4 d. sostinėje vyko „Žygis už gyvybę“ – visuomenės solidarumo renginys, kuriuo siekiama priminti, jog žmogaus gyvybės vertė yra pamatinė, nekintanti ir prigimtinė. Šiais metais renginys pirmą kartą suvienijo Baltijos šalių atstovus – lietuvius, latvius ir estus, taip pat dalyvavo svečiai iš Lenkijos. Panašios eitynės tuo pat metu surengtos ir Austrijos sostinėje, Vienoje bei Slovėnijoje.

Žygio organizatoriai pabrėžia, kad šių metų renginio tikslas – priminti visuomenei, jog kiekviena žmogaus gyvybė nuo pat jos pradžios yra vertinga ir nusipelno apsaugos. „Mus žmonėmis daro būtent požiūris, kad žmogaus vertė ir orumas nepriklauso nuo amžiaus, būklės, gebėjimų, sveikatos ar indėlio į visuomenės gerovę. Pati žmogaus būtis yra besąlyginė vertybė“, – sako renginio organizatoriai.

Jie kviečia kurti visuomenę, kurioje kiekviena motina sulauktų palaikymo, kiekvienas tėvas – drąsos priimti atsakomybę, o vaikai būtų vertinami kaip dovana.

Taip pat raginama atkreipti dėmesį į sovietinės teisės reliktus, vis dar esančius mūsų teisinėje sistemoje, įvertinti Seime svarstomo Reprodukcinės sveikatos įstatymo etinius ir teisinius aspektus bei išreikšti aiškų nepritarimą šiam projektui.

„Žygis už gyvybę“ prasidėjo prie Martyno Mažvydo bibliotekos. Čia vienas iš renginio organizatorių **Ramūnas Aušrotas** pabrėžė, kad Lietuvoje visada egzistavo nėštumo nutraukimo moters pageidavimu galimybė, bet valstybė niekada neskatinio aborto finansinėmis priemonėmis. Šiuo metu planuojami įstatyminiai pokyčiai radikaliai keistų politiką ir silpnintų negimusios gyvybės apsaugą.

Jam pritarė ir Lietuvos gydytojų asociacijos „Už žmogaus gyvybę“ pirmininkė, gydytoja doc. dr. **Eglė Markūnienė**. Pasak jos, žmogaus gyvybė vienodai gerbtina, nesvarbu, kokio amžiaus, sveikatos ar būklės bebūtų.

Krikščionių profsąjungos tarybos narė docentė dr. **Lina Šulcienė** ragino atkreipti dėmesį į gyvybės vertės nesupratimą mūsų visuomenėje. Pasak jos, ne tik pirmaujame pagal savižudybių skaičių, bet ir kasmet prarandame apie du tūkstančius gyvybių dėl abortų. Tai mirties kultūros įsigalėjimas.

„Atrodo, kad mes esam nujautrinti, užmigdyti ir nematome, kad tai nusikaltimai. Pasikėsinimas į žmogaus gyvybę pamažu įgyja „teisių“ pavidalą, ir valstybė legaliai jį pripažįsta paversdama sveikatos sistemos darbuotojų teikiama paslauga. O juk tai – galingųjų karas prieš silpnuosius“, – kalbėjo L. Šulcienė.

Ji pabrėžė, kad šiuolaikinėse visuomenėse gyvybė tampa tarsi našta, o ne dovana. Todėl šis

žygis kviečia sutaisyti mus su gyvybe. „Esame mirties ir gyvybės kultūrų susidūrimo liudytojai, esame pačiame to susidūrimo sūkuryje. Prisiminkim, kas mes esame, prisiminkim... kad pasirinktume gyvenimą.“

Itin jautrus buvo **Birutės ir Lauryno Stanių** liudijimas. Birutė gimė, nes jos mama, jau apsisprendusi abortui, sulaukė atsitiktinės moters palaikymo. Jei ne vienas nepažįstamosios klausimas... šiandien Birutės tiesiog nebūtų.

Todėl jauna šeima kvietė apmąstyti, kas yra žmogaus gyvybė, kokią vietą ji užima mūsų sąmonėje ir sprendimuose. Juk tai žmogiško orumo klausimas nepriklausomai nuo religinių ir filosofinių įsitikinimų.

Birutė ir Laurynas taip pat atvirai pasidalijo savo patirtimi apie institucinį smurtą ir neteisę, su kuria susidūrė po autoavarijos, kurios metu 8 mėnesyje prarado savo negimusį kūdikį:

Ankstukai gali gimti ir išgyventi net 23-24 nėštumo savaitę, tačiau mūsų vaiko, kuris neįkvėpė oro, kai kurių medikų ir visuomenės akyse tarsi nebuvo – atiduodamas batų dėžutėje... Kur pagarba dar negimusiai gyvybei, kur žmogaus orumas? Tai – nepaprastai skaudu ir priverčia susimąstyti apie mūsų požiūrį į gyvybę.

Po įžanginių kalbų eitynės nusidriekė Gedimino prospektu iki Katedros aikštės, kur vyko šventinis koncertas, liudijimai bei informacinė NVO mugė. Dalyviai galėjo aplankyti kūrybines dirbtuves vaikams, pasirašyti peticiją Seimui raginanti nepritari Reprodukcinės sveikatos įstatymo priėmimui „NE abortams už mokesčių mokėtojų pinigų!“, o renginio metu buvo apdovanoti piešinių konkurso „Aš esu dovana“ nugalėtojai.

Tikros patirtys ir jautrūs liudijimai

Į renginį, organizatorių skaičiavimais, susirinko apie 3 tūkstančiai žmonių.

Katedros aikštėje vykusią šventę vedė aštuonių vaikų tėvai – Jurgita ir Vytautas Saliniai.

Renginio metu skambėjo nemažai jautrių, asmeninių istorijų. Savo liudijimu dalijosi aborto išgyvenimą patyrusi ir dabar krizinį nėštumą patiriančias moteris konsultuojanti Krizinio nėštumo centro savanorė, psichologė Vilma Ramašauskaitė.

Krizinio nėštumo centro įkūrėja ir jau dvylika metų jam vadovaujanti Zita Tomiliniene kalbėjo, jog jos patirtis rodo, kad labai dažnai moteris sprendimą nutraukti nėštumą priima dėl artimųjų spaudimo ar palaikymo stokos, bet ne todėl, kad to nori pačios.

„Tačiau po aborto gyvenimas nebūna toks pat. Tai skaudi patirtis, su kurios pasekmėmis susidoroti moteris paliekama viena,“ – apie nutylimas realijas kalbėjo ji.

Ji ragino aplinkinius nebūti abejingais šalia esančios besilaukiančioms ar jau vaikelio susilaukusioms moterims, tėčiams, šeimoms – kartais užtenka gero žodžio ar paprastos materialinės paramos.

Teisininkė, publicistė ir keturių vaikų mama dr. **Salomėja Fernandez Montojo** kalbėjo apie daugybę klaidingų ir žalingų stereotipų, su kuriais šiandien susiduria jaunos moterys ir motinos:

„Šiandien matau, kaip giliai įsišaknijęs mąstymas, jog turėti vaikų lygu prarasti. Prarasti finansus, jėgas, laiką, karjerą... ir gerą figūrą. Nesutinku. Priimti į savo gyvenimą vaikus – tai ne prarasti, bet įprasminti finansus, jėgas, laiką, karjerą ir grožį.“

Ji atkreipė dėmesį ne tik į socialinį spaudimą moterims, bet ir akcentavo teisėkūros broką bei ideologinių konstrukčių primetimą visai visuomenei.

Pasak jos, Reprodukcinės sveikatos įstatymo projektas – juridinės technikos prasme prastai parengtas, turinio prasme ideologizuotas.

„Nejau beprecedentės demografinės krizės akivaizdoje svarbiausiu valstybės rūpesčiu tapo aborto prieinamumo didinimas ir jo finansavimas iš mokesčių mokėtojų kišenės? Ar tik tiek valstybė gali pasiūlyti nykstančios tautos šeimoms? Jau viską padarėme šeimos stiprinimo srityje? Sukūrėme infrastruktūrą pogimdyvinius iššūkius patiriančioms mamoms? Susitvarkėme su akušerinio smurto apraiškomis mūsų ligoninėse? Išsprendėme būsto prieinamumo klausimą?“, – apie daugelio politikų ignoruojamas problemas kalbėjo keturių vaikų mama.

Šeima - ne tik vaikas ir mama, bet ir tėtis

Šiame renginyje savo patirtimis dalijosi ne tik moterys, bet ir vyrai. Tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje, vis dar gausu klaidingų nuostatų, kad nėštumas, sprendimas gimdyti ar daryti abortą, yra išimtinai moters reikalas.

Būtent dėl tokių ideologizuotų nuostatų nemažai vyrų neprisiima atsakomybės už būsimą gyvybę. O juk jų palaikymas arba jo nebūvimas dažnai yra lemtingi.

Verslininkas, keturių vaikų tėtis **Andrius Ostrauskas** kalbėjo apie vyro atsakomybės svarbą ir šeimą, kaip didįjį sėkmės katalizatorių bei variklį:

„Gyvenimas siūlo daug galimybių ir malonumų čia ir dabar. Santuoka tai keičia, ji subrandina kaip žmogų, kaip vyrą. Imi kabintis į gyvenimą daug stipriau, nes privalai rūpintis. Vyrų pareiga rūpintis žmona ir vaikais. Tiek, kiek išmokau per savo karjerą, nebrandina taip, kaip vaikai namuose.“

VDU Katalikų teologijos fakulteto dekanas, kažkada grojęs metalo grupėje „Quest Rising“, Benas Ulevičius taip pat pasidalino asmenine patirtimi, kaip vaiko gimimas pakeičia gyvenimą ir leidžia vėl iš naujo išgyventi daugybę nuostabių akimirų, kurios suteikia gyvenimui visai naują kokybę bei prasmę.

Renginyje skambėjo svečių iš užsienio patirtys bei muzika

„Žygyje už gyvybę“ dalyvavo gausus būrys svečių iš užsienio.

Gydytoja ginekologė iš **Latvijos Aiga Rotberga** pasakojo apie savo, kaip medikės, patirtis, išgyvenimus ir pasikeitusį gyvenimą, kai suprato, jog jos atliekami abortai yra ne paprasta medicininė procedūra, bet nekaltos gyvybės žudymas.

Viešnia iš **Lenkijos Agnieszka Gracz** dalijosi gerąja kaimynų patirtimi. Pasak jos, Lenkijoje panašūs renginiai vyksta jau keliolika metų, jie itin populiari ir laukiami, sutraukiantys jaunas šeimas, jaunimą, net ir dvasininkus. Juk visi turi šeimą, kurioje gimė. Ir todėl ji yra be galo svarbi kiekvienam.

„Tokie renginiai primena, kad verta kurti šeimą ir saugoti gyvybę,“ – sakė ji.

Filosofas, keturių vaikų tėtis iš **Estijos Markus Järvi** priminė mūsų tautų istorinę trauminę palikimą:

„Sovietinė imperija griuvo, bet jos reliktas – legalizuotas nekaltos gyvybės žudymas – tebėra mūsų įstatymuose. Jeigu jau nepriklausomų valstybių politikai tebetęsia šią okupacinę politiką, tai pilietinė ir sąmoninga visuomenė privalo jai pasakyti „stop“.“

Katedros aikštėje skambėjo ne tik įkvepiančios istorijos, skausmingi liudijimai, bet ir muzika.

Susirinkusius džiugino įvairių atlikėjų pasirodymai – koncertavo Voldemars Peterson, kilęs iš Latvijos, Saša Song, Milda Žukienė, Rugilė Daujotaitė, Živilė Petrulionienė, Ignė Vyšniauskienė su tėčiu Augiu Markausku, Dalia Vaicenavičienė, Julius Vaicenavičius.

Visą dieną veikė edukacinės erdvės šeimoms.

Vilniuje įvyko pirmasis „Žygis už gyvybę“: dalyviai ragino atkreipti dėmesį į gyvybės apsaugą ir žmogaus orumą

Organizatoriai tikisi, kad „Žygis už gyvybę“ taps kasmetine Baltijos šalių tradicija ir ateityje keliaus ir į Rygą bei Taliną.

